

Urban Sports

Opgesteld door Gemeente Groningen en kartrekkers Urban Sports Network

Agenda

04-11-2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Kader	5
2.1 Definitie Urban Sports	5
2.2 Kenmerken Urban Sports	6
2.3 Momentum: waarom nu een Urban Sports Agenda?	7
2.4 Raakvlakken andere domeinen	8
3. Droombeeld	9
4. Actielijnen	10
Actielijn 1: Impuls fysieke voorzieningen	10
Actielijn 2: Organisatie activiteiten	14
Actielijn 3: Sterke samenwerking Urban Sports Netwerk en gemeente Groningen	15
Actielijn 4: Ontwikkelkansen Urban Sports-talenten	16
5. Werkwijze	17
6. Financiën	18

Abeelding 1: Breaking kartrekker Peter Buren

1. Inleiding

We willen Groningers gelijke kansen geven om de kracht van sport en bewegen te ervaren. Vanuit onze Sport- en Bewegingsvisie (2021+) en Meerjarenprogramma Sport en Bewegen (2021-2025) zetten we daarom in op het ontwikkelen van sportief kapitaal voor iedere inwoner.¹

Ons beleid is gericht op verschillende doelgroepen, van jong tot oud, van topsport tot breedtesport en van georganiseerde tot ‘anders georganiseerde sporten’. Belangrijk onderdeel hiervan zijn de Urban Sports. De afgelopen jaren is Urban Sports uitgegroeid tot een belangrijk onderdeel van het Groningse sportlandschap. Uniek aan Urban Sports is dat het niet alleen om sport gaat, maar om een manier van leven, bewegen en ontmoeten. Het spreekt een interessante doelgroep aan die zich over het algemeen minder aangetrokken voelt door de meer traditionele verenigingssporten.

We werkten al steeds meer samen met Urban Sporters, maar we willen Urban Sports nog beter borgen binnen ons beleid. Met de ontwikkeling van de Urban Sports Agenda geven we hier uitvoering aan. Als gemeente Groningen zijn we in de lead om de voortgang van de agenda te bewaken. Veel van de acties voeren we echter samen met de Urban Sporters uit. Er is dus sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid.

Abeelding 2: gesprek over Urban Sports tijdens Let's Gro 2022

Proces tot nu toe

Tijdens een gesprek op Let's Gro 2022 hebben wethouder Inge Jongman en kartrekkers van de verschillende Urban Sports-disciplines afgesproken gezamenlijk aan een Urban Sports Agenda te gaan werken. Begin 2023 is hiermee een eerste start gemaakt.

In maart en april 2023 zijn twee bijeenkomsten georganiseerd, met als doel de wensen en behoeften van de diverse Urban Sports-disciplines in kaart te brengen. De wensen en behoeften verschillen per Urban Sports-discipline. Toch zijn er ook veel overeenkomsten. Het was dan ook niet meer dan logisch om tijdens de tweede bijeenkomst het Urban Sports Netwerk in het stadhuis officieel te bekrachtigen. Een belangrijke stap, waardoor de Urban Sports als collectief voortaan nog beter zichtbaar zijn.

1 Sport- en Bewegingsvisie 'Sportief Kapitaal voor iedere Groninger' (2021+)

Met de wensen en behoeften van het Urban Sports Netwerk als basis zijn in het tweede kwartaal van dit jaar gesprekken gevoerd met zowel interne (Gemeente Groningen) als externe partners. Dit om ervoor te zorgen dat de Urban Sports Agenda voor nu en in de toekomst op breed draagvlak kan rekenen. Denk aan interne domeinen als bijvoorbeeld Positief Opgroeien, Jeugd en Veiligheid, Cultuur en Sociale Basis. Daarnaast afdelingen als Stadsbeheer, Stadsontwikkeling en Sport050. En organisaties zoals bijvoorbeeld Huis voor de Sport, Topsport Noord, het Mulier Instituut en andere grote gemeenten. De Adviescommissie voor de Sport heeft bovendien een advies uitgebracht.

In juli en september hebben er nog twee bijeenkomsten met het Urban Sports Netwerk plaatsgevonden, om in gezamenlijkheid tot concrete acties voor de Urban Sports Agenda te komen. Zowel wat betreft inhoud als vormgeving heeft het Urban Sports Netwerk een belangrijke bijdrage geleverd. Naast de Urban Sports Agenda is er bijvoorbeeld een magazine door het Urban Sports Netwerk gemaakt, waarin de kartrekkers van de verschillende Urban Sports-disciplines worden voorgesteld. Dit draagt bij aan de zichtbaarheid van Urban Sports. Het proces om te komen tot een Urban Sports Agenda was erg waardevol. Er zijn de afgelopen periode veel verbindingen gelegd en er is een fundament ontstaan om de komende jaren samen te werken.

In de komende hoofdstukken wordt uitgelegd wat we onder Urban Sports verstaan, wat de waarde daarvan is en waarom we juist nu een Urban Sports Agenda nodig hebben. Vervolgens schetsen we een droombeeld als stip op de horizon, waarna we de verschillende actielijnen die hieruit voortkomen uiteenzetten. Hierna gaan we dieper in op de werkwijze. We sluiten af met een financieel hoofdstuk.

Afbeelding 3: officiële bekrachtiging Urban Sports Netwerk

2. Kader

2.1 Definitie Urban Sports

Het Mulier Instituut heeft dit jaar een (voorlopige) definitie voor Urban Sports opgesteld. Het Mulier Instituut is een sportonderzoeksinstituut dat zich onder andere richt op kennisontwikkeling op het gebied van sport en bewegen. Onderstaand de definitie:

‘Sporten die van oorsprong vooral worden beoefend door jongeren, veelal plaatsvinden in de stedelijke openbare ruimte, zijn ingebed in de ‘street culture’ en hierdoor creatieve en/of artistieke elementen bevatten die worden getoond op straat en/of via sociale media, mogelijk in de vorm van battles.’

Welke sporten onder het cluster Urban Sports vallen, is niet eenduidig te definiëren en kan zelfs verschillen per regio/gemeente/stad. Het Mulier Instituut heeft een lijst van sporten opgesteld die onder het cluster Urban Sports vallen. We hebben het Groningse Urban Sports -speelveld ter vergelijking hiernaast gelegd. Belangrijkste verschil ten opzichte van de lijst van het Mulier Instituut is dat we mountainboarding wel in de lijst hebben opgenomen en boulderen (nog) niet. Op basis daarvan zijn we tot onderstaande Urban Sports-cluster voor Groningen gekomen.

Skateboarden	Steppen
Straatvoetbal	Calisthenics
BMX'en	Rolschaatsen
Freerunning	Graffiti*
Inlinen	3x3 Basketbal
Breakdance	Mountainboarding

*Graffiti is geen sport, maar wel nauw verwant aan Urban Sports

Kartrekkers van bovenstaande Urban Sports-disciplines vormen samen het huidige Urban Sports Netwerk en zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling van de Urban Sports Agenda. We verwachten dat dit cluster in de toekomst organisch zal groeien, waarbij we de definitie van het Mulier Instituut in het achterhoofd houden. Deze definitie maakt namelijk wel duidelijk waarom een sport als hardlopen bijvoorbeeld niet bij het cluster Urban Sports hoort, maar skateboarden juist wel.

De diverse Urban Sports-kartrekkers onderschrijven dat er overeenkomsten zijn tussen de disciplines, maar er zijn ook zeker verschillen. We willen de gezamenlijke kracht van Urban Sports zo goed mogelijk benutten, maar er moet ook aandacht zijn voor de verschillen in wensen en behoeften tussen de disciplines.

Afbeelding 4: mountainboarder in actie

2.2 Wat kenmerkt Urban Sports?

Urban Sports is een verzamelnaam voor sporten die hoofdzakelijk op straat worden beoefend en waar motieven als ontspanning, uitdaging, lifestyle en identiteit bij horen. Bij Urban Sports gaat het niet alleen om sport en bewegen, maar ook om een manier van leven die een doelgroep aanspreekt die zich doorgaans minder aangetrokken voelt tot de meer 'traditionele' verenigingscultuur. Onafhankelijk van leeftijd, achtergrond, etniciteit en inkomen stimuleert Urban Sports ontmoeting en verbinding.

Urban Sports wordt in tegenstelling tot verenigingssporten meer organisch georganiseerd.² Vrijheid is daarbij een belangrijk begrip. Over het algemeen is er geen sprake van lidmaatschappen, vaste trainingstijden of van een verplichte opkomst. Evenmin is er altijd een vaste locatie of beweegplek. Obstakels in de openbare ruimte, zoals een bankje, plein of trap, worden eveneens als playground gebruikt. Urban Sporters komen wanneer ze zin hebben, of wanneer ze er tijd voor willen maken. Door de gedeelde passie voor de sport is er wel vaak een sterk gevoel van verbondenheid en saamhorigheid binnen het collectief.

Cultuur is nauw verwant aan Urban Sports. Daarbij gaat het om creatieve uitdaging, om jezelf uitdrukken. Daar horen bepaalde muziekstromingen, kledingstijlen en dans bij. Ook fotografie, videografie, street art en het maken van eigen obstakels passen binnen de cultuur van Urban Sports.

Urban Sports is competitief en grensverleggend. Er worden battles en wedstrijden georganiseerd waar jumps, flips en tricks worden getoond. Hoewel de oorsprong van Urban Sports op straat ligt, zijn er ondertussen ook verschillende disciplines op het allerhoogste podium te zien. Skaten is bijvoorbeeld sinds 2020 een Olympische sport, net als BMX-freestyle. Breakdancen wordt dat vanaf 2024. En de verwachting is dat freerunning op de Olympische Spelen van 2028 toegevoegd zal worden. De ontwikkeling van- en de organisatie rond Urban Sports vinden in een hoog tempo plaats. Denk aan de oprichting van bonden, organisatie van events, ontwikkeling van regionaal en landelijk beleid en de oprichting van diverse netwerken.

Afbeelding 5: 3x3 basketbal leaders Devario van Daal en Emilia Dordevic

Afbeelding 6: opening van skatepark Colosseum

Afbeelding 7: breakdancers van 84studio

2.3 Momentum: waarom nu een Urban Sports Agenda

Het Mulier Instituut is bezig met het onderzoeksrapport 'Meer inzicht in Urban Sports'. Hierin zullen cijfers over het aantal Urban Sporters in Nederland worden gepresenteerd. Een aantal grote gemeenten hebben hier zelf al onderzoek naar gedaan. In de agenda Urban Sports van de gemeente Amsterdam³ wordt bijvoorbeeld getoond dat 8% van de sportende Amsterdamse inwoners Urban Sports beoefent. Daarmee staat Urban Sports in de hoofdstad op de zesde plaats van meest beoefende sporten. De verwachting is dat dit cijfer in werkelijkheid hoger ligt, aangezien Urban Sports door het anders georganiseerde karakter over het algemeen een groep is die minder deelneemt aan vragenlijsten of interviews.

Ook Groningen kent een grote groep Urban Sporters, die zich steeds meer laat horen. De laatste jaren zet de gemeente Groningen daarom steeds meer in op Urban Sports. Door bijvoorbeeld betere voorzieningen te realiseren, activiteiten te organiseren en door regelmatig met de verschillende Urban Sports-communities om tafel te zitten. Er gebeurt al veel, maar er is ook nog veel werk te doen.

De urgentie om een Urban Sports Agenda op te stellen is dan ook groter dan ooit. Zeker als we kijken naar het eerste onderzoek⁴ naar het aantal Urban Sporters in Groningen. Het bureau CityLegends heeft dit in 2019 met behulp van een app in kaart gebracht. In de app konden Urban Sports-spots worden aangemaakt. Dit zijn plekken waar Urban Sports worden beoefend. Deze spots konden worden 'veroverd' door skills te delen. De verschillende spots kregen bovendien een beoordeling, waardoor we een beter beeld hebben gekregen van de staat van onze Urban Sports-voorzieningen. CityLegends heeft naast de lancering van de app ook gesprekken met de verschillende Urban Sports-disciplines gevoerd. Een lastige opgave, zeker gezien het ongebonden karakter van Urban Sports. Desondanks heeft CityLegends in 2019 contact gehad met 2350 Urban Sporters in Groningen. Dat op zich is al een aanzienlijke groep. Hierbij geeft CityLegends aan dat dit een voorzichtige inschatting is, aangezien het ging om een eerste 'city scan'. En kijkend naar bijvoorbeeld de deelnamecijfers van de gemeente Amsterdam (8% van de sporters), kunnen we voorzichtig aannemen dat ook in Groningen het daadwerkelijke cijfer Urban Sports deelnemers hoger ligt. Groningen heeft bovendien een relatief grote populatie studenten waaronder Urban Sports populair is.

Dat Urban Sports in Groningen volop leeft, merken we ook aan de vele aanvragen die bij de gemeente binnenkomen voor indoor en outdoor Urban Sports-voorzieningen, zowel in de verschillende gebieden als op stedelijk niveau. En ook aan de wens vanuit de Urban Sports-disciplines om activiteiten en events te organiseren. Wie in de stad rondkijkt, ziet dat Urban Sports al op diverse plekken aanwezig zijn, zowel in de openbare ruimte als op specifieke Urban Sports-voorzieningen, zoals bijvoorbeeld skate- en calisthenicsparken. Bovendien hebben we in Groningen een aantal Urban Sporters in bijvoorbeeld de disciplines skaten, breakdance en freerunning die landelijk fantastische prestaties neerzetten. Groningen barst van het Urban Sports-talent.

3 Agenda Urban Sports Amsterdam (2021-2025)

4 Cityscan Groningen, CityLegends (2021)

2.4 Raakvlakken interne domeinen/afdelingen en externe partners

Urban Sports gaat over veel meer dan alleen sport en bewegen. Het heeft raakvlakken met vele andere afdelingen en domeinen binnen de gemeente en met externe partners buiten de gemeente. Bij de totstandkoming van deze Urban Sports Agenda zijn dan ook veel interne en externe partners betrokken.

Zoals eerder aangegeven is bijvoorbeeld een sterke connectie met (urban) cultuur en creatieve uiting. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kunst, street art en spoken word. Daarnaast liggen er raakvlakken met domeinen zoals bijvoorbeeld Gezondheid, Positief Opgroeien, Sociale Basis en Jeugd/Veiligheid. Urban Sports is voor iedereen en de deelnemersgroepen zijn divers. Toch spreekt Urban Sports voor een deel ook een lastige doelgroep aan en dit biedt ook kansen. Denk bijvoorbeeld aan jongeren die we doorgaans niet bereiken via het verenigingsleven. Voor deze specifieke groep kan Urban Sports juist als middel worden ingezet om te beginnen met sport en bewegen. In sommige gevallen kan dit er zelfs voor zorgen dat jeugdcriminaliteit voorkomen wordt, wanneer er op straat (openbare ruimte) interessante Urban Sports voorzieningen en activiteiten zijn. Van de kartrekkers van het Urban Sports Netwerk krijgen we dit ook terug. Binnen hun deelnemersgroepen zitten jongeren die moeilijk de aansluiting vindt binnen de samenleving en in sommige gevallen kwetsbaar zijn om in aanraking te komen met het criminele milieu. We proberen intern zoveel mogelijk verbinding te zoeken om beleid en uitvoering op elkaar aan te laten sluiten. Denk bijvoorbeeld aan het programma 'YouChoose', dat erop is gericht om het gedrag van jongeren positief te beïnvloeden, onder andere door de inzet van rolmodellen.

Wat betreft de externe partners kan gedacht worden aan het onderwijs, topsport en sportuitvoeringsorganisaties. Ook zij zijn steeds meer bezig met Urban Sports. Zodoende liggen er veel kansen om samen te werken en de infrastructuur rondom Urban Sports te verbeteren. Voor de toekomst is het nog interessant om het bedrijfsleven te betrekken. Zij kunnen een belangrijke rol spelen in cofinanciering, promotie en levensvatbaarheid van Urban Sports.

Afbeelding 8: Wessel Oelen en Bram Roenhorst, initiatiefnemers van skatepark de Paardenbak in het Stadspark

3. Droombeeld

Het Urban Sports Netwerk heeft een droombeeld opgesteld waar wij bij wijze van stip op de horizon de komende tien jaar samen naar toe willen werken.

“Groningen behoort tot de top Urban Sports-steden van Nederland en is de beste van Noord-Nederland. Groningen is een trekpleister voor Urban Sporters uit heel Nederland, door de aanwezige indoor en outdoor voorzieningen en evenementen. Er is een sterk Urban Sports Netwerk, waarbinnen kruisbestuiving tussen de verschillende disciplines plaatsvindt.”

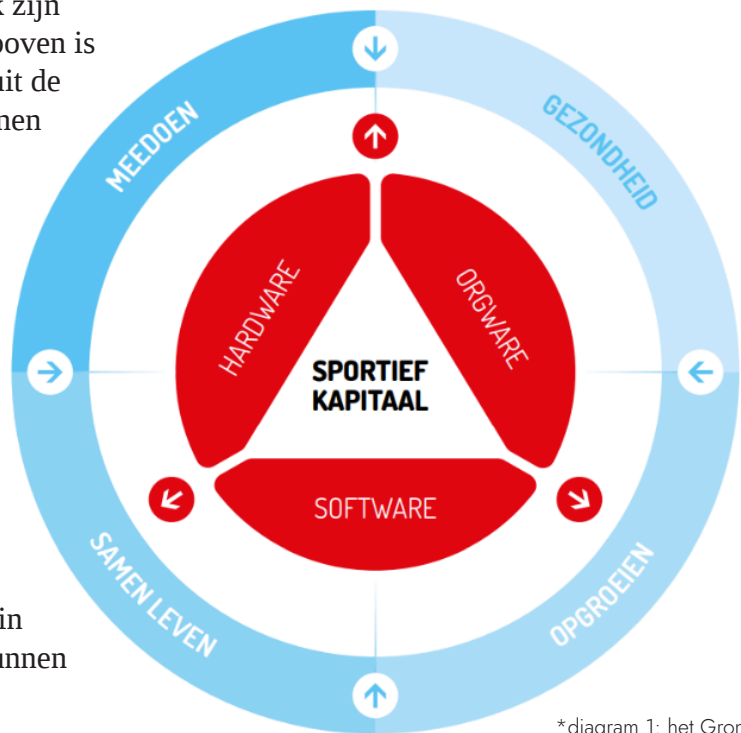

Afbeelding 9: kartrekkers Dennis en Erwin Kloen namens inline skaten

Actielijnen

De verschillende actielijnen in dit hoofdstuk zijn ondersteunend aan het droombeeld dat hierboven is geschetst. De actielijnen zijn opgesteld vanuit de gedachte van het Gronings sportmodel* binnen de Sport- en Bewegvisie (2021+). In dit model zijn zowel hardware, software en orgware belangrijk. Hardware gaat over het fysieke, zoals indoor en outdoor voorzieningen. Met software bedoelen we activiteiten, evenementen en interventies. En orgware heeft te maken met samenwerking en organisatie.

Binnen de actielijnen is zo concreet mogelijk geformuleerd wat we gaan doen en wat daarvoor nodig is. Aan het einde van iedere actielijn vatten we de acties kort in schemavorm samen, zodat we regelmatig kunnen evalueren om te beoordelen hoe ver we zijn en waar we bij moeten sturen.

*diagram 1: het Gronings sportmodel

Actielijn 1: Impuls fysieke voorzieningen

Veel van de huidige Urban Sports-voorzieningen zijn verouderd en voldoen niet meer aan de wensen en behoeften van de gebruikers.

We zijn al een aantal jaren bezig om de voorzieningen te verbeteren, maar er is nog veel werk te verzetten. We gaan dan ook door met de ontwikkeling van outdoor Urban Sports-voorzieningen.

In kaart brengen Urban Sports areaal en maken plan van aanpak

Om te achterhalen welke gebieden een impuls nodig hebben en om te kijken hoe we komen tot een goede spreiding van voorzieningen, ontwikkelen we een kaart waarop alle Urban Sports voorzieningen zichtbaar zijn. We hebben relatief veel Urban Sports-plekken, alleen zijn volgens de gebruikers daarvan veel van matige kwaliteit. Het in kaart brengen van het 'Urban Sports-areaal' is een belangrijke eerste stap om overzicht aan te brengen. Hierna gaan we de plekken in breder comité (intern en extern) beoordelen en vervolgens een plan van aanpak maken voor de komende jaren. Hiervoor liggen er bijvoorbeeld kansen binnen het vervangingsprogramma van Stadsbeheer. Een gevolg van dit proces kan zijn dat bepaalde plekken verdwijnen. Denk aan verouderde of weinig gebruikte skateparken of basketbalcourts. Minder plekken in totaal, maar meer plekken van hoogwaardige kwaliteit is het uitgangspunt. Waar mogelijk proberen we voorzieningen multifunctioneel in te richten, door verschillende Urban Sports-disciplines een gezamenlijke plek te bieden. Denk bijvoorbeeld aan de combinatie skaten en freerunnen, of calisthenics en 3x3 basketbal. Op deze manier vindt er al automatisch kruisbestuiving plaats.

Skateparken

Een grote behoefte ligt in de realisatie van kwalitatief hoogwaardige skateparken. Met de realisatie van een stedelijk skatepark in het Stadspark in het voorjaar van 2023 hebben we daartoe een belangrijke eerste stap gezet. Vanuit de vervangingsbudgetten knappen we daarnaast de komende jaren ook de skateparken in andere gebieden op. Daarmee komen we aan de wensen en behoeften van de BMX'ers, inliners en steppers tegemoet. Het streven is om meer diversiteit tussen de skateparken aan te brengen, zodat elk skatepark uniek is. Daarbij kijken we goed naar de spreiding binnen de gemeente, met het stedelijk skatepark Stadspark als kloppend hart. De gebruikers en omwonenden worden hierbij nauw betrokken, ook met het oog op de impact die een dergelijke voorziening kan hebben op de (directe) omgeving.

We onderzoeken of we een tijdelijke 'Do-It-Yourself' (DIY)-plek in Groningen kunnen toestaan, waar skaters zelf kunnen bouwen en metselen aan een skatepark. De regelgeving is hierbij een aandachtspunt. Skateparken moeten officieel worden gekeurd door het landelijk keuringsinstituut.

Afbeelding 10: Opening skatepark Stadspark

Freerunning spots

Met de opening van 'TheSpot' aan de Koningsweg dit jaar is er een mooie indoor freerunning-plek in de stad gekomen. Er is daarnaast grote behoefte aan een kwalitatief hoogwaardig outdoor freerunning parcours. Hiervoor gaan we samen met de freerunners op zoek naar een geschikte locatie.

Straatvoetbal, basketbal courts en calisthenics

Ook binnen straatvoetbal, (3x3) basketbal en calisthenics kijken we naar de huidige voorzieningen en waar binnen vervangingsbudgetten kansen liggen. Zo is er de wens om een aantal straatvoetbal- en basketbalcourts op te knappen. Hierbij gaat het met name om de ondergrond, maar in sommige gevallen ook om de baskets. Bij het opknappen kijken we goed naar spreiding en diversiteit. Sommige verouderde veldjes die slecht worden gebruikt, zullen we mogelijk verwijderen. Wat betreft de Calisthenics-parken zal er onderzocht worden wat er gaat gebeuren met de populaire locatie aan de Vrydemalaan, aangezien dit gebied in de toekomst een andere bestemming krijgt. Daarnaast is er de wens om een (outdoor) faciliteit gerealiseerd wordt die geschikt is voor topsport calisthenics. Denk aan val veiligheid voor freestyle calisthenics, met bars met juiste dikte en op de juiste hoogtes.

Mountainboarding locatie

Voor het mountainboarden moet op termijn een nieuwe locatie worden gevonden. De huidige plek aan de Ulgersmaweg krijgt op termijn een andere bestemming. Hierover gaan we in gesprek met de doelgroep.

Afbeelding 11: The Spot (freerunning) Groningen

Pumptrack

Op dit moment wordt er een pumptrackbaan ontwikkeld in Vinkhuizen. Deze pumptrackbaan is met name geschikt voor BMX'ers en steppers.

Breakdance vloer

Er is behoefte aan een breakdance-vloer in de openbare ruimte. Met de gebruikers gaan we onderzoeken waar in de stad dit een plek zou kunnen krijgen.

Graffiti

Waar mogelijk staan we graffiti kunst toe op Urban Sports-locaties. Hierover zal altijd afstemming met Stadsbeheer plaatsvinden.

Randvoorwaarden voorzieningen

De komende jaren realiseren we kwalitatief hoogwaardige Urban Sports-voorzieningen in de openbare ruimte. De impact van deze voorzieningen op de omgeving is op sommige plekken groot. Randvoorwaarden als verlichting, toiletten en prullenbakken zijn belangrijke aandachtspunten om voorzieningen schoon en veilig te houden. We willen overlast voorkomen en de natuur in haar waarde laten. Per project zal maatwerk nodig zijn.

Urban Sports Hub

Het streven is om over vijf tot tien jaar een grote indoor Urban Sports Hub in de stad te hebben waar verschillende Urban Sports-disciplines zijn ondergebracht. Ter inspiratie kijken we hiervoor naar succesvolle voorbeelden elders in het land. Om ontmoeting te stimuleren, biedt deze plek ook ruimte voor cultuur, evenementen en horeca. Op dit moment onderzoeken we welke kansrijke locaties er binnen de gemeente Groningen voor een dergelijke plek zijn. Ontwikkelgebieden zoals Stadshavens zijn hiervoor ook nadrukkelijk in beeld. Tot die tijd fungeren het Skatepark Colosseum en de TheSpot, allebei gevestigd in een pand aan de Koningsweg, als Urban Sports Hub. Omdat een grote groep gebruikers op dat moment geen indoor faciliteit had, hebben we in 2023 een groot gedeelte van de bouw van het skatepark gefinancierd. Daarmee is dit knelpunt voor de komende jaren opgelost.

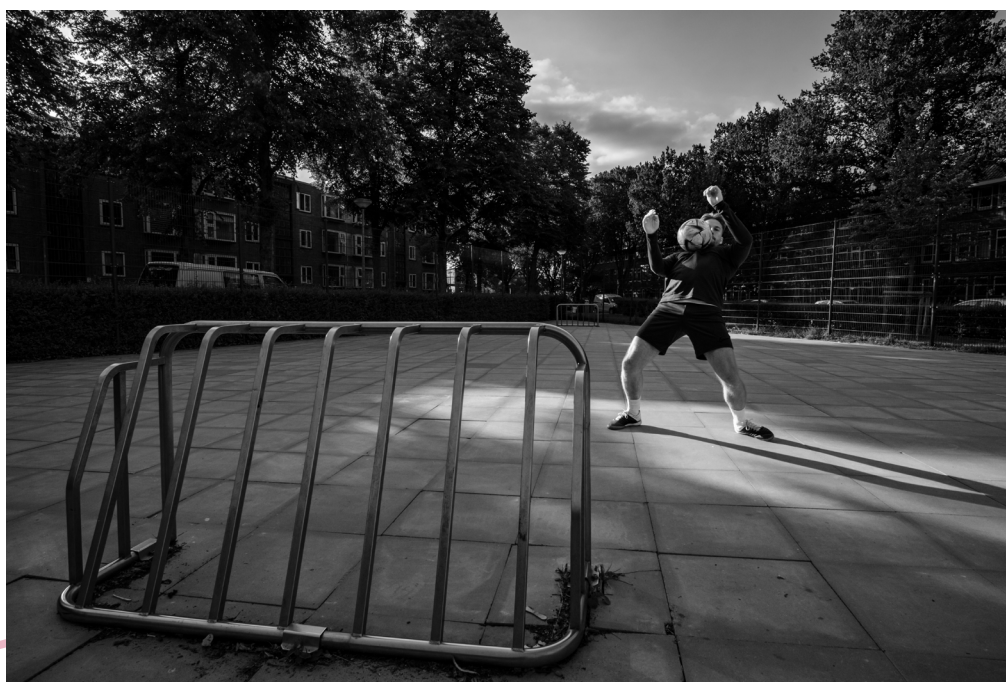
Urban Sports binnen gebiedsontwikkelingen

We onderzoeken hoe we Urban Sports in nieuwe gebiedsontwikkelingen kunnen positioneren. Door hierbij in een vroegtijdig stadium input te leveren, kan rekening worden gehouden met de wensen en behoeften van Urban Sporters.

Urban Sports vriendelijk inrichten openbare ruimte

Naast het faciliteren van Urban Sports-voorzieningen willen we de stad waar mogelijk 'Urban Sports-vriendelijk' inrichten. Hierdoor kunnen de Urban Sporters ook de openbare ruimte als playground gebruiken. Dit lukt niet op alle plekken. De openbare ruimte is van iedereen en op sommige plekken is het druk. Daarom kijken we of we Urban Sports op sommige plekken in de binnenstad kunnen stimuleren en op andere plekken juist kunnen ontmoedigen. We willen immers dat de openbare ruimte een prettige plek is voor iedereen. Wanneer we kwalitatief hoogwaardige Urban Sports-voorzieningen zoals skateparken toevoegen, komt de openbare ruimte bovendien minder onder druk te staan.

Inspanning	2023	2024	2025
In kaart brengen en beoordelen Urban Sports-voorzieningen	V	V	
Opstellen plan van aanpak Urban Sports-voorzieningen (Toevoegen, vervangen en eventueel verwijderen)	V	V	
Realisatie stedelijk skatepark fase 2		V	V
Realisatie outdoor freerunning spot	V	V	V
Locatieonderzoek Mountainboardpark	V	V	
Realisatie pumtrackbaan Vinkhuizen	V	V	
Locatieonderzoek breakdance vloer openbare ruimte	V	V	
Locatie-onderzoek 'do-it-yourself' (DIY) plek	V	V	
Graffitikunst toevoegen op aangewezen Urban Sports-locaties	V	V	V
Locatieonderzoek Urban Sports Hub	V	V	V
Positionering Urban Sports binnen nieuwe gebiedsontwikkelingen	V	V	V
Urban Sports vriendelijk inrichten openbare ruimte, waar mogelijk	V	V	V

Afbeelding 12: Straatvoetballer Tom Klooster

Actielijn 2: Organisatie activiteiten

Outdoor event Nationale Sportweek

Tijdens de Nationale Sportweek in september 2023 hebben we voor de derde keer het outdoor Urban Sports Event georganiseerd, bij het stedelijke skatepark in Stadspark. Tijdens dit event waren clinics, showcases met jury en verschillende activiteiten zoals bijvoorbeeld graffiti spuiten. Inwoners konden zelf meedoen, of gewoon kijken naar de actie. We willen dit evenement structureel terug laten komen tijdens de Nationale Sportweek, die elk jaar in september plaatsvindt.

Indoor event

Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om een indoor event in de winter te organiseren. Dit zou in Martiniplaza of aan de Koningsweg bij het Colosseum en TheSpot plaats kunnen vinden. Op de langere termijn zien we kansen om een groot nationaal event of mogelijk zelfs internationaal event naar Groningen te halen, zoals bijvoorbeeld het NK skateboarden.

Onderwijs

Verder willen Urban Sports nog beter positioneren binnen het bewegingsonderwijs. Denk aan het opnemen van Urban Sports in gymlessen en op sportdagen. We onderzoeken of we Urban Sports kunnen opnemen in het programma van de Verlengde Schooldag. We gaan het gesprek aan met het onderwijs, BSlim en Huis voor de Sport Groningen. De communities willen graag een tour langs scholen te organiseren.

Wijkaanbod

Ook in de wijken willen we het Urban Sports-aanbod terug laten komen, door de verbinding te zoeken met de sociale programma's en de WIJ-teams. Een van de kansrijke projecten is de 'Open Studio's'. Dit zijn plekken in de wijk waar jongeren deel kunnen nemen aan culturele activiteiten. Ook de programma's van BSlim bieden kansen om meer Urban Sports-activiteiten in de wijken te organiseren.

Diversiteit en Sociale Veiligheid

We willen dat het aanbod geschikt is voor een diverse doelgroep, van jong tot oud, met verschillende achtergronden en culturen. Urban Sports-activiteiten richten zich niet alleen op de jeugd, maar ook op (jong)volwassenen en ouderen. Het Colosseum organiseert bijvoorbeeld 55+-skatelessen. We hebben extra aandacht voor vrouwen, mensen met een handicap en LHBTQI+'ers. In Groningen is al bijvoorbeeld al een skatecollectief 'Alles op Rolletjes', speciaal gericht op vrouwen en queer personen. We onderschrijven het Actieplan Sociale Veiligheid binnen de Groningse Sport en proberen de activiteiten rondom de Urban Sports Agenda hier zo goed mogelijk op aan te laten sluiten.

Inspanning	2023	2024	2025
Uitvoering Urban Sports Event zomereditie	V	V	V
Onderzoek Urban Sports Event wintereditie	V	V	
Positionering Urban Sports binnen bewegingsonderwijs	V	V	V
Urban Sports aanbod laten terugkomen in wijken	V	V	V
Aanbod richten op diverse doelgroep	V	V	V
Een nationaal Urban Sports evenement naar Groningen halen			V

Afbeelding 13: zomeravond in het Dirt Park Beijum

Actielijn 3: Sterke samenwerking Urban Sports Netwerk en gemeente Groningen

Aanspreekpunt gemeente Groningen

Er is een aanspreekpunt vanuit de gemeente op het gebied van Urban Sports. Met deze 'beleidsmedewerker Urban Sports' zijn de lijnen kort. De rol van beleidsmedewerker Urban Sports wordt binnen de gemeente Groningen geformaliseerd, zodat het ook in de toekomst belegd blijft.

Urban Sports Netwerk

Met de bekrachtiging van het Urban Sports Netwerk is de eerste aanzet gedaan tot een duurzame samenwerking tussen de verschillende disciplines. Er wordt tweejaarlijks een bijeenkomst georganiseerd om waar mogelijk verbinding te maken en gezamenlijk nieuwe kansrijke initiatieven te ontplooiën. Het Urban Sports Netwerk is op deze manier beter vindbaar en benaderbaar voor bijvoorbeeld gebiedsteams, raadsleden, beleidsmakers en andere partijen. De gemeente pakt een rol in de organisatie van de bijeenkomsten, om te zorgen voor continuïteit.

Het Urban Sports Netwerk ontwikkelt een structuur om constructief met elkaar samen te werken. Denk daarbij aan een gezamenlijke WhatsApp-groep, een uniform e-mailadres en het beheren van gezamenlijke social media-accounts. Om de verbinding te behouden, wordt daarnaast zowel fysiek als digitaal kennis, informatie en activiteiten uitgewisseld. We gaan gezamenlijk onderzoeken of voor het collectief een rechtsvorm nodig is en we leggen contact met andere grote gemeenten om hierover van gedachten te wisselen.

Promotie

We gaan Urban Sports nog meer promoten, zowel via het platform Sport050 als via de kanalen van het Urban Sports Netwerk. We zetten de kartrekkers en lokale rolmodellen in om de verschillende disciplines zichtbaarder te maken. Ook hierbinnen is diversiteit een belangrijk aandachtspunt.

Adviescommissie voor de sport

Vanuit het Urban Sports Netwerk neemt iemand zitting in de Adviescommissie voor de Sport, zodat de Adviescommissie voor de Sport kennis en expertise rondom het thema Urban Sports in huis heeft. Urban Sporters zijn daarnaast waar mogelijk aanwezig bij bijeenkomsten van het Sportnetwerk050.

Regionale verbinding

We zoeken verbinding met de provincie Groningen en andere noordelijke gemeenten die bezig zijn met Urban Sports. Mogelijk liggen er kansen binnen het provinciale Bewegakkoord of het Kennislab 'Bewegen in openbare ruimte' (BIOR).

Inspanning	2023	2024	2025
Beleidsmedewerker Urban Sports benoemen en positie intern formaliseren	V		
Tweejaarlijkse bijeenkomst Urban Sports Netwerk	V	V	V
Promotie Urban Sports via platform Sport050	V	V	V
Organisatie en samenwerking Urban Sports Netwerk uitwerken	V	V	
Lidmaatschap vanuit Urban Sports Netwerk Adviescommissie voor de sport	V	V	V
Aanwezigheid Urban Sports Netwerk tijdens bijeenkomsten Sportnetwerk050	V	V	
Verbinding provincie Groningen en andere gemeenten	V	V	V

Actielijn 4: Ontwikkelkansen Urban Sports-talenten

Groningen heeft verschillende toptalenten, bijvoorbeeld binnen skaten, breakdancen en freerunnen. De actielijnen 1 t/m 3 en bijbehorende acties zijn gericht op het verbeteren van zowel de hardware, software als orgware rondom Urban Sports. Op deze manier ontstaat een omgeving waarin Urban Sports-talenten kunnen bloeien.

Topsportbegeleiding

Naast het verbeteren van de infrastructuur rondom Urban Sports, willen we inzetten op individuele begeleiding van Urban Sports-toptalenten. In 2023 is daarom gestart met een RTC Urban Sports. RTC staat voor Regionale Trainingscentra. In Noord-Nederland zijn RTC's voor verschillende sporten, om talenten goede begeleiding en faciliteiten te bieden. In 2022 heeft al een pilot specifiek voor skateboarden plaatsgevonden. Het afgelopen jaar is gebleken dat ook talenten vanuit freerunning behoefte hebben aan meer begeleiding. Daarom is dit jaar ook een RTC Urban Sports opgestart.

Promotie

Daarnaast gaan we Urban Sports-toptalenten op het nieuwe platform van Sport050 profileren.

Inspanning	2023	2024	2025
Uitvoering RTC Urban Sports	V	V	V
Profileren Urban Sports-toptalenten platform Sport050	V	V	V

Werkwijze^{5.}

In de Urban Sports Agenda hebben we concrete acties geformuleerd, voor de korte en lange(re) termijn. De Urban Sports Agenda is een dynamisch stuk, waar we regelmatig over in gesprek gaan met het Urban Sports Network. Deze agenda stellen we dan ook niet vast voor meerdere jaren, maar is in beweging en wordt regelmatig bijgesteld. In ieder geval om de twee jaar evalueren we met het gehele Urban Sports Network waar we staan, op welke punten meer inzet is vereist en waar mogelijk nieuwe kansen liggen. Het bewaken van de voortgang van de agenda ligt bij de gemeente. Veel van de acties vereisen echter inzet vanuit zowel gemeente als het Urban Sports Network. Er is sprake van gedeelde verantwoordelijkheid.

Afbeelding 14: Dirt Park Beijum

Financieel

De acties uit de Urban Sports Agenda zullen we in eerste instantie financieren vanuit de bestaande afdelingen, domeinen en programma's. Binnen de middelen vanuit de actielijn de Bewegende Stad (sportbeleid) is 150k per jaar beschikbaar voor initiatieven rondom sporten, bewegen, spelen en ontmoeten in de openbare ruimte. Deze middelen zijn gereserveerd in de begroting. Kansrijke initiatieven rondom Urban Sports komen ook in aanmerking voor deze middelen. Vanuit dit budget wordt vanaf 2024 in ieder geval 25k gereserveerd specifiek voor activiteiten/evenementen rondom Urban Sports. Naast dit budget liggen er kansen binnen de budgetten vanuit sportbeleid, het co-investeringsfonds sport, het Sportakkoord 2.0 en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Ook de sociale programma's en middelen vanuit de gebiedsteams en de vervangingsbudgetten vanuit Stadsbeheer bieden mogelijkheden. We voeren constructieve gesprekken met de verschillende domeinen, afdelingen en programma's om waar mogelijk zaken aan elkaar te koppelen en financiën samen te voegen. Op deze manier verwachten we in ieder geval in 2024 en 2025 de acties uit de Urban Sports Agenda te kunnen bekostigen.

Zoals gezegd is de Urban Sports Agenda een dynamisch document. Voor acties die om extra financiële middelen vragen, zal waar nodig een voorstel worden geschreven. Een voorbeeld hiervan is de toekomstige zoektocht naar een locatie voor een Urban Sports Hub en de eventuele realisatie daarvan. Hiervoor is eerst meer onderzoek nodig.

Tot slot is ook cofinanciering vanuit het Urban Sports Netwerk een mogelijkheid om de budgetten te vergroten. Fase 2 van het stedelijk skatepark is hier een goed voorbeeld van. Rollend Groningen, een collectief van skaters, BMX'ers, inliners en steppers, is samen met een fondsenwerver bezig om de helft van het benodigde bedrag voor de tweede helft van het skatepark bij elkaar te krijgen. Deze constructie is voor de toekomst wellicht kansrijk om meer aanspraak te maken op fondsen en subsidies.

Afbeelding 15: opening stedelijk skatepark Stadspark door initiatiefnemers

Afbeelding 16: Urban Sports Event 2023